

Gemeentelijke blik

2025 - 2028

Gemeenten Gooise Meren, Wijdmeren, Eemnes, Huizen, Laren en Blaricum hebben gezamenlijk de opdracht verleend aan Bibliotheek Gooi+ om het bibliotheekwerk in deze gemeenten te verzorgen. Basis voor de invulling van het bibliotheekwerk is de uit 2015 stammende bibliotheekwet. De daarin genoemde vijf kernfuncties;

- kennis en informatie beschikbaar stellen,
- mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie,
- stimuleren om te lezen,
- ontmoetingen en debatten organiseren,
- mensen laten kennismaken met kunst en cultuur;

hebben een plek gekregen binnen het lokale bibliotheekwerk. Gemeenten krijgen in naar verwachting 2026 een 'zorgplicht' voor een toekomstgerichte bibliotheekvoorziening. Zij moeten de aanwezigheid van en de toegang tot de bibliotheek wettelijk verankeren.

Daarnaast is het goed te refereren aan het Bibliotheekconvenant 2024-2027. Met het sluiten van dit convenant beogen de betrokken partijen bibliotheken beter in staat te stellen bij te dragen aan actuele maatschappelijke opgaven, met een focus op het bevorderen van de geletterde samenleving, van participatie in de (informatie)samenleving en van een even lang ontwikkelen.

Als gemeenten vragen we aandacht voor de verschillende lokale maatschappelijke opgaven. De bibliotheek moet binnen de beschikbare middelen keuzes maken qua dienstverlening. Insteek is - en dit zal met de zorgplichtwet ook zijn vastgelegd - dat onze inwoners eenvoudig terecht kunnen bij een bibliotheek met ideeën, voor vragen, antwoorden, hulp, ontspanning en uitdaging. En met name ook voor verbinding en ontmoeting. Het bijdragen aan de mogelijkheid voor iedereen om een leven lang te leren is het doel.

Voor het realiseren van bovenstaande functies en opgaven gaan gemeenten en bibliotheek met elkaar in gesprek over de beschikbare middelen en kaders, afhankelijk van de maatschappelijke en financiële ontwikkelingen.

Principes

Als gemeenten geven we – met de wettelijke kaders als uitgangspunt – de bibliotheek mee wat vanuit ons perspectief aandacht verdient de komende jaren. Dit start bij een aantal voor ons belangrijke basisprincipes. Deze principes zijn voor ons de kapstok waaraan de inhoudelijke koers van de bibliotheek wordt opgehangen.

- De bibliotheek is laagdrempelig bereikbaar en toegankelijk. De bibliotheek is een brede organisatie die open staat voor alle inwoners van onze gemeenten. Daarbij gaat het om zowel kwetsbare groepen als 'zelfredzame' burgers. Toegankelijk betekent ook dat initiatieven van inwoners zelf ruimte krijgen bij de bibliotheek en dat inwoners worden geënthousiasmeerd actief bij te dragen.

- De bibliotheek draagt bij aan een sterke sociale basis voor inwoners. Daarbij fungeert de bibliotheek als lokale verbindings- en ontmoetingsplek voor iedereen, voorzien van passende voorzieningen. Hierbij is het uitgangspunt de lokale kaders en randvoorwaarden, waarbij de financiële en maatschappelijke haalbaarheid moeten worden meegewogen.

- De maatschappelijke meerwaarde van de bibliotheek moet blijvend uitgelegd kunnen worden, waarbij gestuurd wordt op (meetbare) resultaten en een helder verhaal over nut en noodzaak van de inzet als bibliotheek. Zo kan met getuigenissen van gebruikers en voorbeelden uit de praktijk worden weergegeven hoe gebruikers de kwaliteit van het aanbod ervaren en wordt inzichtelijk wat het hen heeft gebracht. Daarbij zien we versterking van bestaande en het zoeken van nieuwe samenwerkingen met (maatschappelijke) organisaties als opgave om de kerntaken van de bibliotheek nog beter uit te voeren.

- Er vindt doorlopend reflectie plaats op het aanbod en de activiteiten van de bibliotheek. Daarbij bestaat ruimte voor vernieuwing en voor investeren in de professionaliteit van de (vrijwillige) medewerkers en de dienstverlening van de bibliotheekorganisatie. Gemeenten en bibliotheek streven naar een toekomstbestendige, solide en doelmatige dienstverlening.

Gemeentelijke blik

Als gemeenten zijn en blijven we de belangrijkste financier van de bibliotheek. De hier beschreven gemeentelijke blik op het bibliotheekbeleid voor de komende jaren is de kern van hetgeen we daarbij als inzet van de bibliotheek verwachten. Het is vervolgens aan de bibliotheek zelf om tot de specifieke invulling te komen, die kan jaarlijks verschillen.

We zien veel thema's waaraan het bibliotheekwerk een bijdrage kan leveren. Die breedte is meteen de valkuil. Niet alles kan en past. Daarbij zijn er zeker ook specifieke lokale opgaven waarop de bibliotheek kan of moet inspringen. In gezamenlijkheid zien we als gemeenten een viertal lokale maatschappelijke opgaven, die in lijn zijn met de opgaven uit het Bibliotheekconvenant 2024-2027:

1. Ontwikkelen basisvaardigheden burgers
2. Digitalisering
3. Ontwikkeling burgers
4. Omgaan met sociaal maatschappelijke verschillen

Deze lokale maatschappelijke opgaven worden door de bibliotheek inhoudelijk vertaald naar een viertal hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen zijn te zien in tabel 1 'Bibliotheekwerk' (bijgevoegd) en worden vertaald in de bijbehorende onderwerpen en diensten van de bibliotheek. Meer hierover in het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 van Bibliotheek Gooi+.

Ter afsluiting

We zien de meerwaarde van de bibliotheek in een veranderende maatschappij. We zien de plek die de bibliotheek inneemt in onze lokale gemeenschap en de rol die deze speelt bij het vormen van een sterke sociale basis voor onze inwoners. Dat is het uitgangspunt voor het bibliotheekwerk en van daaruit gaat de bibliotheek gericht inhoudelijk aan de slag met hun kernfuncties en diensten.

Op die manier werken de gemeenten en de bibliotheek samen aan een toekomstbestendige bibliotheek en aan lokale maatschappelijke opgaven.

Kernfuncties bibliotheek

Educatie & Ontwikkeling

Lezen & Literatuur

Ontmoeting & Debat

Kennis & Informatie

Kunst & Cultuur

Deze zijn vertaald in de volgende lokale maatschappelijke opgaves:

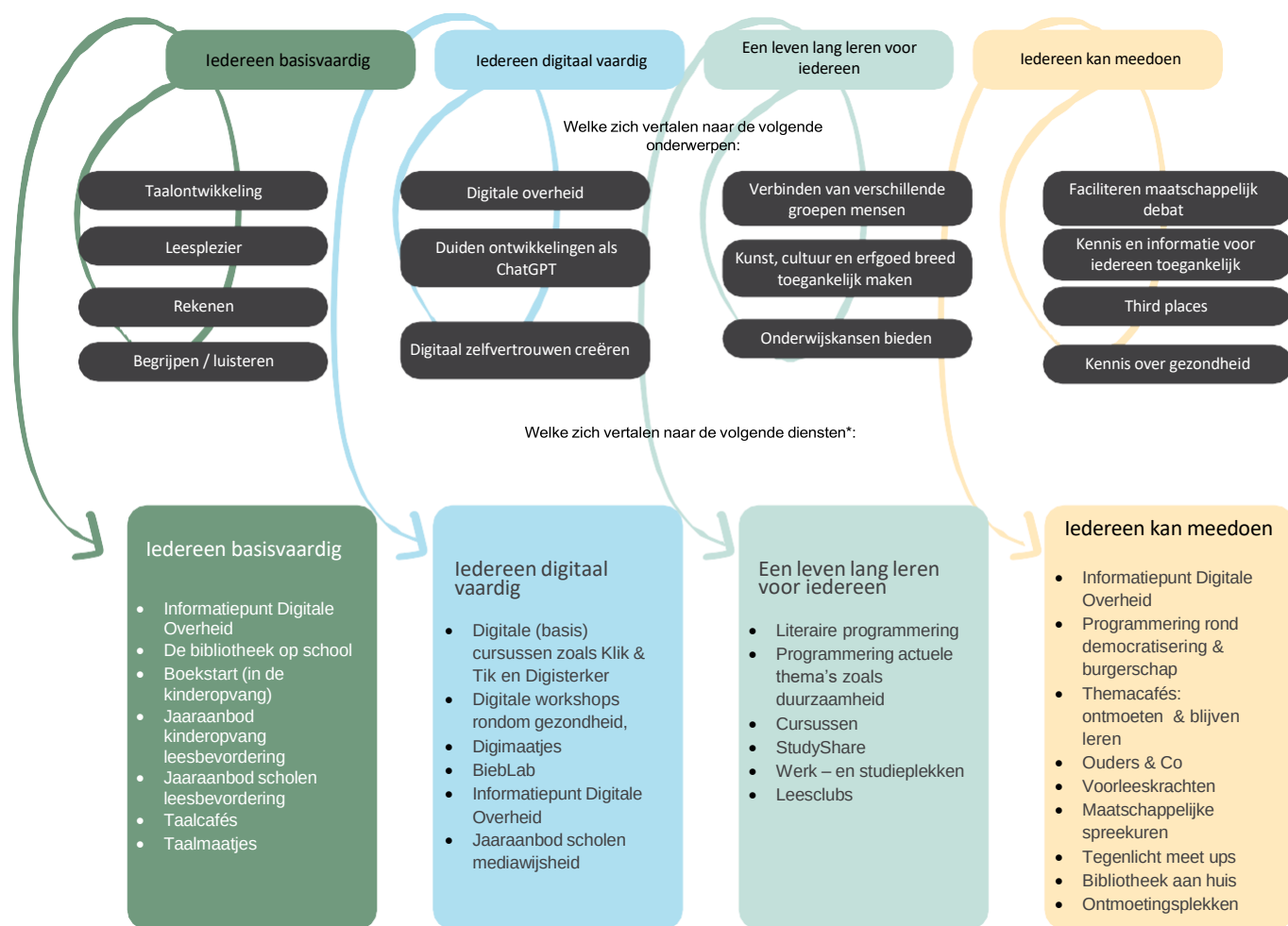
Basisvaardigheden gaan achteruit

Digitalisering

Ontwikkeling burgers

Sociale maatschappelijke verschillen

Deze opgaves worden door de gemeente inhoudelijk vertaald naar de volgende hoofdlijnen:

De fysieke bibliotheek met haar collectie fungeert als ondersteunend aan alle programmering. We zien de waarde en waardering van onze inwoners voor de (digitale) collectie van de bibliotheek als ondersteunend aan de brede (maatschappelijke) dienstverlening. De komende jaren zal daarom blijvend ingezet moeten worden op de fysieke bibliotheek.

*dienstverlening kan per jaar en vestiging verschillen

Tabel 1: Bibliotheekwerk